

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКА НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ ХАРЧОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ**

ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ВИЩОЇ ОСВІТИ

**Збірник матеріалів
II-ї Всеукраїнської
науково-методичної конференції**

08 - 10 квітня 2020 року, м. Одеса

У збірнику опубліковано матеріали II-Всеукраїнської науково-методичної конференції «Забезпечення якості вищої освіти», яка проходила 08 - 10 квітня 2020 року на базі Одеської національної академії харчових технологій.

Для педагогічних та науково-педагогічних працівників, докторантів, аспірантів, усіх, хто цікавиться питаннями забезпечення якості вищої освіти.

Рекомендовано до друку Оргкомітетом конференції

Редакційна колегія:

Єгоров Б.В.	- ректор Одеської національної академії харчових технологій, д. т. н., професор (голова редакційної колегії)
Трішин Ф.А.	- проректор з науково-педагогічної та навчальної роботи, к. т. н., доцент (заступник голови редакційної колегії)
Дец Н.О.	- начальник навчального відділу, к.т.н., доцент
Корнієнко Ю.К.	- директор центру дистанційного навчання, к. ф.-м. н., доцент
Кручек О.А.	- начальник відділу контролю якості та сертифікації, к. т. н., доцент
Мураховський В.Г.	- директор Навчально-методичного центру забезпечення якості вищої освіти, к. ф.-м. н., доцент
Сярова А.С.	- методист Навчально-методичного центру забезпечення якості вищої освіти

Оргкомітет II-Всеукраїнської науково-методичної конференції «Забезпечення якості вищої освіти» може не поділяти думку учасників. Відповідальність за зміст і достовірність поданого матеріалу несуть учасники.

для яких академічна недоброчесність є засобом незаконного збагачення чи шляхом для кар'єрного зростання; впроваджено санкції для систематичних порушників академічної доброчесності та заохочування і захист для їх викривачів [1, 2].

Література

1. Сацик В. Академічна доброчесність: міфічна концепція чи дієвий інструмент забезпечення якості вищої освіти? [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <http://education-ua.org/ua/articles/930-akademichna-dobrochesnist-mifichna-kontseptsiya-chi-dievij-instrument-zabezpechennya-yakosti-vishchoji-osviti>.

2. Єгорченко І. Академічна доброчесність: стандарти світової спільноти чи імітація? [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <http://education-ua.org/ua/>.

КОНЦЕПЦІЯ ПІДГОТОВКИ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ ЗА ОСВІТНЬОЮ ПРОГРАМОЮ 101 «ЕКОЛОГІЯ»

І.В. Коваленко

Система вищої екологічної освіти в Україні знаходиться на складній і відповідальній стадії свого існування. Вимоги сучасного суспільства до фахової підготовки екологів включають умови розвитку в міжнародному форматі та викликають необхідність пошуку оптимальних шляхів оновлення системи освіти, нового підходу до організації навчально-виховного процесу, розробки таких методів і форм навчання, які спроможні забезпечити надання необхідних знань студентів для подальшої плідної професійної діяльності. В екологічній освіті народжуються принципово нові явища, суперечливі тенденції, які не мають аналогів у минулому: міждисциплінарний характер та комплексність змісту екологічних знань, формування загальноєвропейського освітнього простору, необхідність професійного розв'язання екологічних проблем [1].

Враховуючи вимоги часу й актуальність екологічної освіти, кафедрою екології та природоохоронних технологій Одеської національної академії харчових технологій на сьогодні здійснюється підготовка фахівців за спеціальністю 101 «Екологія» за трьохступеневою системою: бакалавр, магістр і доктор філософії.

Організація навчального процесу регламентується чинними нормативно-правовими документами України, стандартом вищої освіти з урахуванням принципів формування Європейського простору вищої освіти, розробленою ЗВО відповідно до даного стандарту освітньо-професійною програмою «Екологія» та внутрішньо-академічними документами. Освітньо-професійна програма «Екологія» визначає: вимоги до рівня освіти осіб, які можуть розпочати навчання за цією програмою; перелік навчальних дисциплін і логічну послідовність їх вивчення (структурно-логічна схема); кількість кредитів ЄКТС, необхідних для виконання цієї програми; очікувані результати навчання

(програмні компетентності та програмні результати навчання), якими повинен оволодіти здобувач відповідного ступеня вищої освіти для застосування в професійній діяльності у сфері екології, охорони довкілля та збалансованого природокористування, що має забезпечити освіту в галузі 10 Природничі науки з широким доступом до працевлаштування. Освітньою програмою передбачаються основні підходи, методи та технології навчання, як такі, що в процесі навчання поєднують проблемно-орієнтоване навчання, студентоцентроване навчання, самонавчання, індивідуальне навчання, дистанційне навчання та навчання з використанням виробничих та навчальних практик. Наступним нормативним документом, що визначає організацію навчального процесу є навчальний план, який розробляється академією відповідно до освітньо-професійної програми «Екологія» та структурно-логічної схеми. На основі навчального плану студенти повинні одержати фундаментальну підготовку із загально - наукових та фахових дисциплін [2]. Навчальний план визначає навчальне навантаження студента та вивчення навчальних дисциплін в академічних годинах і в кредитах ЄКТС. На основі навчального плану на кожен навчальний рік складається робочий навчальний план згідно з кожним напрямом підготовки (спеціальності). Відповідно до робочого навчального плану складається робоча програма навчальної дисципліни. Методичне забезпечення дисципліни відображає відповідно створений навчально-методичний комплекс. Навчання студента здійснюється за індивідуальним навчальним планом, який складається на кожен навчальний рік. Студенти кафедри мають можливість користуватися навчальними приміщеннями, бібліотекою, навчальною та навчально-методичною і науковою літературою, обладнанням та іншими засобами навчання.

У процесі навчання на кафедрі екології та природоохоронних технологій студенти залучаються до наукової діяльності кафедри, яка здійснює наукові екологічні дослідження, підтримує громадські та науково-технічні зв'язки з екологічними службами міста, регіону, екологічними організаціями України та європейських держав, екологічними службами підприємств тощо. Студенти є повноцінними партнерами у всіх процесах забезпечення якості освітньої програми. Вони приймають участь в управлінні академією через представництво керівників органів студентського самоврядування у вчених радах ОНАХТ і факультету, висувають пропозиції щодо організації навчального процесу, поліпшення якості навчального процесу, що реалізується шляхом анкетування щосеместрово. Крім того, двічі на рік в ОНАХТ проводяться ярмарки вакансій - спеціалізовані заходи, на яких роботодавці та студенти/випускники можуть зустрітися один з одним. Роботодавці представляють свої компанії, вакансії, програми стажувань або молодіжні програми набору, формують у відвідувачів бренд роботодавця. Студенти/випускники мають можливість залишити своє резюме, дізнатися про вимоги до кандидатів, записатися на співбесіду.

Основними новаціями при підготовці фахівців-екологів сьогодні є суттєве збільшення кількості і якості англійської підготовки, впровадження викладання окремих дисциплін спеціальності англійською мовою. Положеннями закладу вищої освіти передбачені можливість національної та міжнародної кредитної мобільності, умови вступу та навчання іноземних здобувачів вищої освіти. Допускається перезарахування кредитів, отриманих у інших закладах освіти України. Останнім часом у зв'язку з економічними та техногенно небезпечними явищами у суспільстві все частіше у процесі навчання застосовується дистанційна форма навчання в поєднанні з класичними формами (денною та заочною). Такий захід допомагає підтримувати безперервний процес навчання за допомогою засобів інтерактивної співпраці викладача і студента, контролю успішності студента.

Таким чином, концепція підготовки фахівців-екологів сьогодні - це поєднання природничого, технологічного, економічного, юридичного і соціокультурного підходів; поєднання традиційного навчання та сучасних тенденцій з фокусом на міжнародну співпрацю у вирішенні глобальних проблем цивілізації.

Література

1. Некос В. Ю., Некос А. Н. Основи формування національної технології вищої екологічної освіти в Україні // Вища освіта України. 2006. № 1. С. 32 - 36.
2. Бондаренко М. Ф., Левикін В. М. Концепція формування елементів навчального плану підготовки фахівців у вищих навчальних закладах // Проблеми освіти: Наук-метод. зб. К.: ІЗМН. 1998. Вип. 14. С.3 - 8.

СТУДЕНТСЬКИЙ ПЛАГІАТ В СУЧАСНОМУ ОСВІТНЬОМУ ПРОЦЕСІ

Т.М. Афанасьєва

В процесі навчання студенти виконують багато письмових робіт самостійно, що дозволяє набути певних компетенцій. Наприклад реферати, курсові роботи та проекти, дипломні проекти та ін. Кожний з варіантів має чітку структуру (вступ, опис літературних джерел, основну частину, висновки та список використаних літературних джерел), певні вимоги до оформлення.

Проблема плагіату в науковому середовищі досить актуальна на даний час. Законом України визначено поняття плагіату - оприлюднення (опублікування), повністю або частково чужого твору під іменем особи, яка не є автором цього твору [1].

Так, згідно з результатами Всеукраїнського соціологічного дослідження, виконаного в межах проекту «Академічна культура українського студентства: основні чинники формування та розвитку» опитано 1928 студентів та 374 викладача у 25 ВНЗ України й окреслено плагіат, передусім як форму

**ПЕРЕЛІК ЗВО УКРАЇНИ, ЩО ВЗЯЛИ УЧАСТЬ
У II-ВСЕУКРАЇНСЬКІЙ НАУКОВО-МЕТОДИЧНІЙ КОНФЕРЕНЦІЇ**

1. Академія рекреаційних технологій і права, м. Луцьк
2. Бахмутський коледж мистецтв ім. І. Карабиця, м. Бахмут
3. Вищий навчальний комунальний заклад Львівської обласної ради «Львівська медична академія ім. А. Крупинського», м. Львів
4. Вінницький торговельно-економічний інститут Київського національного торговельно-економічного університету, м. Вінниця
5. Горлівський інститут іноземних мов Державного вищого навчального закладу «Донбаський державний педагогічний університет, м. Бахмут
6. Державний заклад «Запорізька медична академія післядипломної освіти Міністерства охорони здоров'я України», м. Запоріжжя
7. ДЗ «Луганський національний університет ім. Т. Шевченка», м. Старобільськ
8. Донецький національний медичний університет, м. Краматорськ
9. Донецький національний медичний університет, м. Кропивницький
10. Донецький національний медичний університет, м. Лиман
11. Донецький національний медичний університет, м. Маріуполь
12. Житомирський торговельно-економічний коледж Київського національного торговельно-економічного університету, м. Житомир
13. Запорізький державний медичний університет, м. Запоріжжя
14. Івано-Франківський національний медичний університет, м. Івано-Франківськ
15. Івано-Франківський національний технічний університет нафти і газу, м. Івано-Франківськ
16. Київський національний торговельно-економічний університет, м. Київ
17. Київський національний університет технологій та дизайну, м. Київ
18. Кременчуцький льотний коледж Харківського національного університету внутрішніх справ, м. Кременчук
19. Луцький національний технічний університет, м. Луцьк
20. Маріупольський державний університет, м. Маріуполь
21. Миколаївський коледж Вищого навчального закладу «Відкритий міжнародний університет розвитку людини «Україна», м. Миколаїв
22. Національний університет біоресурсів і природокористування України, м. Київ
23. Національний університет оборони України ім. І. Черняховського, м. Київ
24. Національний університет харчових технологій, м. Київ
25. Національний фармацевтичний університет, м. Харків
26. Одеська державна академія технічного регулювання та якості, м. Одеса
27. Одеський національний політехнічний університет, м. Одеса
28. Одеський національний університет ім. І.І. Мечникова (ОНУ), м. Одеса

- 29.Полтавський національний педагогічний університет ім. В.Г. Короленка, м. Полтава
- 30.Східноукраїнський Національний університет ім. В. Даля, м. Сєверодонецьк
- 31.Тернопільський національний педагогічний університет ім. В. Гнатюка, м. Тернопіль
- 32.Українська інженерно-педагогічна академія, м. Харків
- 33.Українська медична стоматологічна академія, м. Полтава
- 34.Уманський державний педагогічний університет ім. П. Тичини, м. Умань
- 35.Харківська медична академія післядипломної освіти, м. Харків
- 36.Харківський національний медичний університет, м. Харків
- 37.Центральноукраїнський державний педагогічний університет ім. В. Винниченка, м. Кропивницький

Формування компетентностей у майбутніх фахівців при вивченні дисципліни «Основи автоматизованого проектування»	
Л.О. Ланженко, Н.О. Дец, Д.В. Дец, Є.О. Ізбаш.....	71
Information ensuring of smart education technology	
V. Larshin.....	72
Науково-методичні основи формування системи конкурентоспроможної вищої освіти в Україні	
Ю.Є. Безугла.....	75
Методичне забезпечення навчального процесу магістрів спеціальності «Біотехнології та біоінженерія»	
Л.В. Капрельянц, Л.М. Пилипенко, Т.О. Велічко, О.О. Килименчук, М.І. Охотська...	77
Використання комп'ютерних програм шлях підвищення якості інженерної освіти	
Г.А. Гончарук, А.П. Ліпін, І.М. Шипко.....	79
Досвід подолання академічної недоброчесності в ЗВО	
О.О. Коваленко, О.О. Ємонакова, В.В. Новосельцева, Т.П. Григор'єва.....	80
Концепція підготовки здобувачів вищої освіти за освітньою програмою 101 «Екологія»	
І.В. Коваленко.....	81
Студентський плагіат в сучасному освітньому процесі	
Т.М. Афанасьєва.....	83
Науково-методичне забезпечення інноваційного розвитку освітнього процесу	
Л.В. Гордієнко, В.Ю. Толстих, К.В. Аветісян.....	85
Інноваційні технології освіти	
А.С. Паламарчук, Н.М. Кушніренко, Г.В. Шлапак.....	87
Впровадження принципів академічної доброчесності у закладах вищої освіти	
О.М. Берегова, О.В. Ляпіна.....	89
The method of ecology-energy analysis as the final stage of the thesis on degree bachelor or master for specialties 141 «Electrical energetics, electrical engineering and electromechanics» and 144 «Heat power engendering»	
О. Khliyeva, V. Zhelezny, A. Doroshenko.....	90
Інноваційні аспекти в методичній роботі викладачів кафедри ТВтаСА	
Л.А. Осипова, Л.О. Ткаченко, Т.Б. Абрамова.....	92
Енергетична метеорологія	
Л.З. Бошков.....	95
Проблеми узгодження матеріалу дисциплін обов'язкової компоненти освітньої програми для студентів спеціальності 141	
А.А. Галіулін, О.Ю. Розіна, І.М. Світий.....	97
Методичні рекомендації для створення силабусів	
К.Г. Іоргачова, Н.В. Доценко, О.В. Радіонова.....	98
Формування просторового мислення студентів засобами графіки	
Л.М. Сагач.....	102
Інноваційний підхід при вивченні Біологічної хімії в медичному університеті	
Т.М. Попова.....	103